

Γέρ. Δανιήλ Κατουνακιώτης (1846- 8/9/1929): Ο χαρισματικός καθοδηγητής

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Συγχρόνως οι μοναστικές πραγματείες του -μία από τις όποιες μάλιστα γράφτηκε μετά από παράκληση του άγιου Νεκταρίου για την γυναικεία μοναστική αδελφότητα της Ιεράς Μονής της Αγίας Τριάδος Αιγίνης- απόσταγμα της πολύχρονης ασκητικής εμπειρίας του και της μεγάλης του αγάπης προς τα φιλοκαλικά κείμενα, παρουσιάζουν τον Μοναχισμό ως γνήσιο αποστολικό βίο και ευσύνοπτα εκθέτουν τα βασικά γνωρίσματα, τις βασικές αρχές της μοναστικής βιοτής. Όταν τις διεξέρχεται κανείς, σκέπτεται ότι θα μπορούσαν και σήμερα πού ο μοναχισμός, ιδιαίτερα ο γυναικείος, γνωρίζει ελπιδοφόρα άνθηση, εκδιδόμενες σε εύχρηστα τεύχη, να βοηθήσουν στην οργάνωση της ζωής και στην πνευματική προκοπή παλαιών και νέων αδελφοτήτων.

Ήδη ενώ ζούσε ακόμη στην λιτή καλύβη του, είχε επιβληθεί στην συνείδηση των Αγιορειτών Πατέρων ως κανών και γνώμων Ορθοδοξίας, ως ο εκφραστής της αυτοσυνειδησίας του Αγίου Όρους, ο υπέρμαχος της ορθοδόξου πίστεως και ζωής, την γνώμη του οποίου, ως εγγύηση Ορθοδοξίας, ζητούσαν από τον κόσμο με ερωτήματα και επιστολές ορθόδοξοι πιστοί.

Ο Γέροντας Δανιήλ ο Κατουνακιώτης κοσμήθηκε από τον Θεό πλούσια με τα χαρίσματα του διδασκάλου της πνευματικής ζωής και της διακρίσεως των πνευμάτων, της διακρίσεως ανάμεσα στην αλήθεια και στην πλάνη• ήταν κατ’

εξοχήν διακριτικός Γέροντας. Είναι χαρακτηριστικό ότι καταξιωμένοι Γέροντες και πνευματικοί, όπως ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, του ζητούσαν συμβουλές και κατευθύνσεις για την άσκηση του έργου του πνευματικού, όπως φαίνεται από επιστολές του Γέροντα Φιλόθεου, πού σώζονται στο αρχείο του ησυχαστηρίου, όπως και από επιστολή του Γέροντα Δανιήλ προς τον Φιλόθεο Ζερβάκο πού στάλθηκε τον Ιανουάριο του 1913.

Επικοινωνία με τον Γέροντα Δανιήλ είχε επίσης και ο γνωστός Γέροντας της Πάτμου, Αμφιλόχιος Μακρής. Σώζεται επιστολή του Γέροντα Δανιήλ προς τον Γέροντα Αμφιλόχιο με προσφωνηματική επιγραφή «Τω εριτίμω φίλω Αμφιλόχιω Μοναχῷ τῷ ἐν τῇ κατὰ Πάτμον Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ ὁσίου Χριστοδοῦλου ησυχάζοντι». Ο Γέροντας Αμφιλόχιος είχε γνωρίσει μάλιστα προσωπικά τον Γέροντα Δανιήλ, όπως γράφει η τελευταία εκτενής και συγκροτημένη βιογραφία του: «Περιήλθεν ὅλα τα μοναστήρια καὶ τάς σκήτας, ἐγνώρισεν ἁγίους ἄνδρας, ὡς τον Γέροντα Δανιήλ Κατουνακιώτην καὶ ἄλλους, ἐκ τῶν ὁποίων τα μέγιστα ὠφελήθη».

Τα ελάχιστα αυτά και πενιχρά λόγια για τον μεγάλο αγιορείτη Γέροντα Δανιήλ Κατουνακιώτη υπομνηματίζουν και συμπληρώνουν κατάλληλα μερικές από τις πολλές μαρτυρίες προσώπων πού τον γνώρισαν και τον έζησαν. Ο μεγάλος Σκιαθίτης πεζογράφος Αλέξανδρος Μωραϊτίδης, ο άλλος μετά τον Παπαδιαμάντη άγιος των νεοελληνικών γραμμάτων, ήταν το πνευματικό τέκνο του Γέροντος Δανιήλ, από το πρόσωπο και τις διδαχές του όποιου τόσο πολύ εντυπωσιάσθηκε, ώστε εκάρη μοναχός και έλαβε το όνομα Ανδρόνικος στον Ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών Σκιάθου στις 16 Σεπτεμβρίου του 1929. Νωρίτερα έγινε μοναχή η γυναίκα του Βασιλική με το μοναχικό όνομα Αθανασία, η οποία μόνασε στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Κεχροβούνι της Τήνου, όπου ηγουμένευε η ονομαστή για την οσιότητά της Γερόντισσα Θεοδοσία, πνευματικό και αυτή τέκνο του Γέροντα Δανιήλ.

Σώζεται λόγος του Γέροντα Δανιήλ «Εις την κατάθεσιν των τιμίων λειψάνων της αιμνήστου Αθανασίας Μοναχής», πού αναγνώσθηκε στην Ιερά Μονή του Κεχροβουνίου της Τήνου, από τον όποιον προκύπτουν ενδιαφέροντα στοιχεία για τον πνευματικό δεσμό πού συνέδεε τον Γέροντα Δανιήλ με αμφότερα τα μέλη της συζυγίας, αλλά και για τον σπουδαίο ρόλο της Βασιλικής στον σωστό και απλανή πνευματικό προσανατολισμό του Αλεξάνδρου. Ήταν λοιπόν αποφασιστική για τον μεγάλο Σκιαθίτη λογοτέχνη Αλέξανδρο Μωραϊτίδη και την γυναίκα του η επικοινωνία τους με τον Γέροντα Δανιήλ, ώστε να ζήσουν κατόπιν στον κόσμο όχι απλώς ως κοσμοκαλόγεροι, αλλά να γίνουν πράγματι μοναχοί και να αξιωθούν να φορέσουν το αγγελικό σχήμα ως Ανδρόνικος και Αθανασία. Συνέβαλαν μάλιστα και οί δυο πολύ στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και στην αμοιβαία εκτίμηση μεταξύ του άγιου Νεκταρίου και του Γέροντα Δανιήλ.

Η σύζυγος μάλιστα του Μωραϊτίδη άνηκε στον κύκλο των γυναικών, οί όποιες βρίσκονταν υπό την καθοδήγηση του άγιου Νεκταρίου κατά την διάρκεια της Σχολαρχίας του στην Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή. Υπάρχουν εντυπωσιακές μαρτυρίες του ίδιου του Μωραϊτίδη για την εντύπωση πού του προκάλεσαν η πρώτη του γνωριμία με τον Γέροντα, οί νυκτερινές συζητήσεις στην απλωταριά του κελλιού στα Κατουνάκια, η γενική εκτίμηση και αποδοχή του διακριτικού Γέροντα από τους αγιορείτες. Οι μαρτυρίες αυτές προέρχονται όλες από το γνωστό έργο του Μωραϊτίδη «Με του βοριά τα κύματα».

Ο σοφός και διακριτικός αγιορείτης Γέροντας

Αποκαλυπτικές μαρτυρίες για τον Γέροντα Δανιήλ από τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη

«...επιστρέφοντες εις την Καλύβην των ο μέν γέρων Δανιήλ μετά του Αθανασίου εισερχόμενοι εις το ταπεινόν Εργαστήριον ως ελεγον οί αρχαίοι, κατεγίνοντο εις την ζωγραφικήν, γράφοντες μικρός τινας εικόνας κατά παραγγελίαν. Κατά την εργασίαν αυτήν ήρέσκοντο να γίνεται ανάγνωσις, ίνα μή άργολογώσι. Διά τούτο ο εις έζωγράφιζεν, ο άλλος δε άνεγίνωσκεν από Πατερικού τινός βιβλίου...». Περιγραφή Αλεξάνδρου Μωραϊτίδη. (Στην φωτογραφία ο Αναπεσών, εργο της αδελφότητας των Δανιηλαίων).

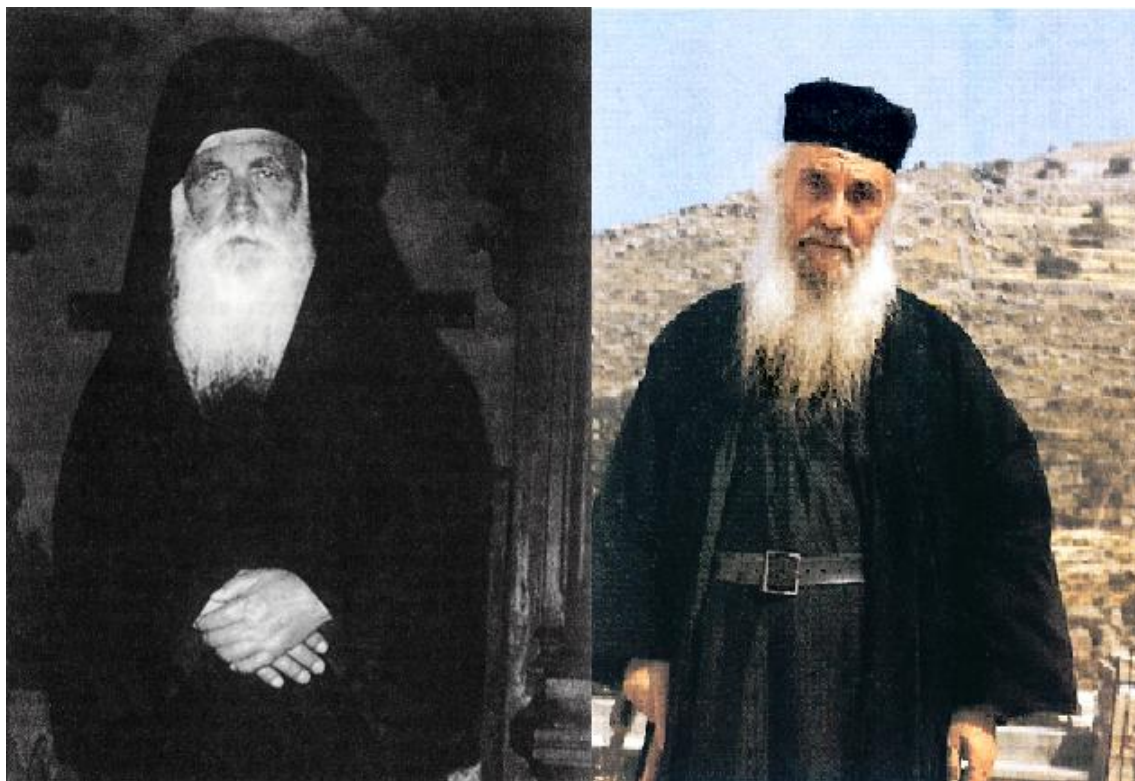
Γράφει για την πρώτη τους γνωριμία: «Εκεί πρωτοείδα τον γέρο-Δανιήλ, συστάσεων δεν είχαν ανάγκην... ώστε ο Γέρων Δανιήλ μόλις ήκουσε το όνομα μου έδειξεν ειλικρινή χαράν, ωσάν να έβλεπεν αρχαίον τινά μαθητήν του, και δεν ήξευρε, καθώς λέγει ο λόγος, πώς να με περιποιηθή οικειότερον, όσον το δυνατόν. Σμυρναίος, διαβασμένος, ασκητικώτατος, με την οσιακήν του ωχρόλαμπρον αίγλην της μορφής του, με την μιξοπόλιον γενειάδα του, με την υπόξανθον κόμην του και τους γλαυκούς πως οφθαλμούς του•λόγιος και ομιλητικώτατος.

Κοινοβιάσας κατ' αρχάς εις μεγάλας μονάς, αλλά ολιγοστά έτη προ της γνωριμίας μας αποσυρθείς εις Κατουνάκια προς μείζονα ησυχίαν, έν η όντως παράγεται το γλυκύτατον της ασκήσεως μέλι, ού την ηδύτητα γνωρίζουσι μόνον όσοι το εγεύθησαν... Εκεί κατά πρώτον εξετίμησα την χάριν, την διάκρισιν, αλλά και την ταπείνωσιν του Γέροντος Δανιήλ, όστις, σημειωθείτω, έχει διέλθει όλην την σειρά των γραμμάτων των άγιων Πατέρων, αλλά και την σειράν των συγγραμμάτων των λεγομένων Νηπτικών, ών η ανάγνωσις βαθύτερον τον ελκύει, αρεσκόμενον εις τάς αλληγορίας και τάς λοιπός καλλονάς των λόγων των τοιούτων Πατέρων, π.χ. Ιωάννου της Κλίμακος και Συμεών του Νέου του Θεολόγου. Ο Γέρων Δανιήλ, ως αντελήφθην αμέσως, μελετηρότατος και ομιλητικώτατος, διακριτικώτατος δε εις

το άκρον, όπου αν εκοινοβίασεν εν Άθωνι απέκτησε ταχέως την αγάπην και συμπάθειαν των αδελφών, ου η γνώμη επί των πνευματικών ζητημάτων βαρύνει πολύ, πάρα πολύ».

Ο Σκιαθίτης πεζογράφος Αλέξανδρος Μωραϊτίδης υπήρξε πνευματικό τέκνο του Γ. Δανιήλ. Στο έργο του «Με του βοριά τα κύματα» μας δίνει εντυπωσιακές μαρτυρίες γι αυτόν. (Στην φωτογραφία ο Μωραϊτίδης έχοντας λάβει το μοναχικό σχήμα με το όνομα Ανδρόνικος).

Καταξιωμένοι Γέροντες και πνευματικοί, όπως ο Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής και ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, ζητούσαν συμβουλές και κατευθύνσεις από τον Γέροντα Δανιήλ για το πνευματικό έργο τους. Δεξιά: Ο Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής. Αριστερά: Ο Γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος.

[Συνεχίζεται]